

Проглашење независности Косова пре десет година је био други масивни ентузијазам грађана Косова, после ослобођења Косова 1999.

Успеси који се могу бројати јесу признавање Косова као независне државе од стране 115 земаља, управљање општином у Приштини од стране нашег покрета, са радикалном транспарентношћу, са забраном илегалне градње, са поправљањем здравственог система, стварањем 102 лабораторије по основним и средњим школама, итд, до невероватног успеха Мајлинде Келменди, која је добила неколико награда и медаља, а крунисање тог успеха је медаља у олимпијским играма у Рију. С друге стране, Косово још увек није признато од стране пет земаља ЕУ, економски развитак је веома низак а незапосленост велика, док велика политичка корупција и контролисање правног система чини од Косова земљу са елементима узурпиране државе оцењује за Данас Албин Курти, лидер покрета Самоопредељење, у разговору вођеном поводом десетогодишњице од независности Косова.

*** Како тумачите изјаве државног руководства Србије да током Бриселског процеса обе стране морају нешто да добију, да буду задовољне?**

– Преговори у Бриселу су асиметрични. Србија није признала Косово, ЕУ која посредује има мисију са извршним надлежностима над Косовом, ти преговори се воде само о унутрашњим темама Косова. У оваквим неправедним преговорима, Србија је прво изнудила етничку децентрализацију на Косову где су створене општине са српским становништвом, а касније и Заједницу српских општина, као трећи ниво власти на Косову. ЗСО би била нека врста Републике Српске на Косову, али је испало да у 23 чланка крши косовски Устав. Пошто је овај пројекат у ствари мртав, Србија сада каже да мора нешто да добије од тих преговора. То доказује стварни циљ политике Србије, да добија територије користећи се српским живљем где год је то могуће. Наша република није за трговину. Ми се боримо за пун суверенитет Косова а не да се тај суверенитет подели са Србијом.

*** Говори се доста о подели Косова, односно размени територије, север Косова за југ Србије. Постоје и наводи да о томе тајно преговарају косовска и српска страна.**

– Било је разних идеја и о подели и размени територија, али то су штетне тезе са неподношљивим последицама. Те идеје долазе од ауторитарних политичара у Србији који сматрају да је територија приватна својина владара а не земља грађана државе. Ауторитарни политичари не прихватају Републику јер је првенствено не разумеју. Они су трговци робе. За њих све је роба чија је вредност рачунска. Сећамо се како су Милошевић и Туђман трговали♦ И на крају више него поделу и размену земље добијамо поделу и протеривање људи и становништва. Причати о подели и размени територија значи припремати се за нови рат. Једнака грађанска права и реципроцитет националних права, заједно са економским развојем фокусиран на запошљавање нарочито младих и жена, јесте пут који ће нас извести из кризе и омогућити напредак.

*** Како видите улогу европских званичника у том процесу? Стиче се утисак да Александар Вучић има подршку ЕУ за оно што чини у вези са решавањем проблема односа са Косовом.**

– ЕУ је политички „размазила“ Србију гледајући јој кроз прсте да не би дозволила њено приклањање Русији. Србија је врло вешто користила своју блискост са Русијом да би изнудила фаворизацију од стране Запада. Србија је опструирала готово све договоре са Косовом: узајамност универзитетских диплома, грађење пограничног прелаза, катастарски регистар, лишења паралелних структура, па до учлањивања Косова у енергетску европску мрежу и светску организацију за образовање, науку и културу УНЕСЦО. Шестог фебруара ове године ЕК је објавила своју стратегију за проширење у земљама Западног Балкана. По тој стратегији ЕУ је поделила земље у четири категорије, уврстивши Србију у прву категорији, а Косово и Босну, као земље које су највише испаштале од политике Србије, сврстали су задњу категорију. Интегрисање Западног Балкана има смисла само ако се то оствари за све земље у пакету, заједно и у исто време. Иначе приоритизација Србије ће омогућити Србији до постави блокаду Косову, али и другим земљама као Албанији, Македонији и Босни.

*** У Србији националисти критикују Вучића јер сматрају да ће признати Косово, док антинационалисти сумњају у такав исход, прижељкујући га, па критикују Вучића да не чини довољно на том признању. Како то коментаришете?**

– Власти у Србији су свесне да пре него што Србија уђе у ЕУ, она ће морати признати Косово. То је пре пар дана нагласио и министар спољних послова Немачке, Зигмар Габриел, током посете Приштини. Мислим да Вучић хоће да постигне неку врсту националног консензуса што се одлуке тиче, а не да је доноси сам. Тако би скинуо одговорност са себе, док би у исто време изгледао конструктиван. Али у међувремену жели и унутрашњу поделу Косова, односно боснизацију Косова. Србија не жели решење. За Србију проблем је решење. Јер на тај начин слаба држава Косова одувек ће гајити хегемонистичке апетите владајуће српске елите.

*** Како видите решење питања признања Косова од стране европских држава које то још нису учиниле?**

– Те државе су се из разних својих разлога уздржале од признавања Косова, али не мислим да су против Косова као државе. Мислим да унутрашња изградња државности Косова и њено ефикасно функционисање и економски развој, као и учлањење у међународне организације доприноси да Косово буде признато и од тих земаља.

*** Да ли је, према Вашем мишљењу, могуће трајно помирење између два народа и престанак нетрпељивости. Имамо најновија истраживања која показују да су поред свега што се догодило током рата, косовски Албанци ипак више расположени за суживот са грађанима српске националности, више њих би ступило у брак, оформило пријатељство, живело заједно. Како то коментаришете?**

– Проблем није почео од нетрпељивости народа, него од неправедне политике државе Србије током разних историјских фаза, њених експанзионистичких аспирација, окупацијом Косова те бруталном влашћу и угњетавањем индивидуалних и колективних права Албанаца. Нису националне разлике проузроковале конфликт, него се конфликт разних интереса преобразио у националне разлике. Живот у слободи и испуњавање једнаких права, било националних или грађанских, укида разлоге за нетрпељивост или мржњу. Иако смо етно-културно другачији, имамо пуно тога заједничког као људи, друштвена и политичка бића, којима је потребан мир, развитак, солидарност, правда, социјална заштита, итд.

*** У овдашњој јавности препознат је снажан отпор косовске јавности према суду за**

злочине ОВК на Косову који би требало да почне са радом. Шта ви мислите о оснивању тог суда? Сматрате ли да ће тај суд допринети правди?

– Специјални суд који је створен за Косово је неправедан и дискриминациони суд. То је вероватно једини једноетнички суд на свету, који је такав номинално и нормативно. У њему ће се судити само Албанцима и припадницима ОВК. Нама у ствари треба очвршћивање косовског судском система, нама су потребни домаћи судови, у којима ће се судити криминалцима и злочинцима без обзира на националну припадност. Косово је имало мисију УНМИК, потом ЕУЛЕХ, Албанцима из ОВК је суђено и у Хашком трибуналу. Зашто онда специјални суд, још један специјални суд? Требају нам домаћи нормални судови који бескомпромисно гањају политичаре за злочине а не још специјалних међународних судова који третирају злочине рата само да би дисциплиновали корумпиране политичаре.

*** Која би била Ваша порука грађанима Србије, који под тешком медијском пропагандом, условима живота, скривањем и извртањем истине о томе каква је била улога тадашњег државног руководства, режима Слободана Милошевића, и даље мисле да је Србија током сукоба на Косову била невинна и да им је као народу учињена велика неправда?**

– Србија се мора суочити са својом прошлoшћу да би могла да иде напред. Не можеш возити кола без ретровизора. Грађанима Србије треба рећи истину и они морају да се суоче са злим делима које је режим Слободана Милошевића учинио у њихово име и њима самима. Грађани Србије треба да мисле да кад је Милошевић њима нанео толико штете, шта је тек радио Албанцима! Али ово није ванидеолошка ситуација. У Србији више од 85 одсто парламента чине десничарске странке. Волео бих да видим у Србији другу политичку струју, струју социјалдемократије, левичарски оријентисане, која је тренутно потиснута, значи потомке Светозара Марковића и Димитрија Туцовића, представнике радничке класе, студената, жена, који ће знати повести Србију у 21. век и довести јој прави и праведни мир са њеним суседима и благостање свим њеним грађанима.

*** Убиство Оливера Ивановића још није разрешено, иако је прошло доста времена од убиства. Да ли мислите да се одуговлачи истрази и, ако да, шта је повод том одуговлачењу?**

– Убиство Ивановића је политички обрачун који се десио због два могућа разлога која

нису узајамно искључиви. Прво, Србија хоће да покаже и докаже да она влада севером Косова и да нико не помисли да север Косова икад може припадати Косову, да ту власт држи Србија са својим безбедносним структурама, узимајући у обзир професионалност са којом је убиство спроведено. На северу Митровице свуда има камера, али ништа од тога није изашло. Ивановића није убио неки бесни појединац, него хладнокрвна организација. А друго објашњење је да је Ивановић убијен због тога што је и он ипак учествовао у ратним злочинима, неколико Албанаца је препознало њега на суђењу као припадника паравојних формација током рата и после као лидера чувара моста у Митровици, тако да је он могао да убудуће постане сведок тих злочина. Могуће је да су га елиминисали као потенцијалног сведока тим више што је он био у веома лошим односима са Вучићем а све бољим са странцима. Парадоксално, али само на први поглед, злочинац јесте и сведок.

*** У делу косовске јавности сте одређени као националиста и онај који није спреман на компромис и превазилажене актуелне ситуације. Да ли је то истина и откуд такав утисак?**

– Ја сам борац за грађанска, национална и социјална права мог народа, наше државе, али и свих људи, и других народа. Због тога што живим и делујем у једном ограниченом контексту то чини да изгледам као романтични националиста, мада сам се одувек борио против шовинизма. Самоопредељење које тражимо није самоопредељење за слободу изнад других, него самоопредељење за равноправност са другима.

(Данас)